

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul VII

Tribuna libera pentru discutarea problemelor spirituale, in legatura cu unirea Bisericilor fundata in 1955 de Constantin Dragon

Aprilie 1962 . N. 72

Moderatorul Scotiei la Papa

NU ESTE AICI

G. Papini

Fără îndoială ecumenismul își continuă drumul cu pași de urias. Ne-au dovedit-o evenimentele din ultima vreme, care arată în mod clar dorința comunităților creștine despărțite de a se apropia din nou de Roma și de a relua împreună cu Biserica-Mamă drumul întrerupt de schismă; fiindcă, dacă observăm cu atenție istoria acestor comunități, nu putem să nu recunoaștem că despărțirea de Roma a reprezentat pentru ele un punct de opriră, o lungă stază în evoluția lor spirituală, chiar dacă pe planul istoriei fiecare dintre ele a continuat să existe, unele, ca Biserica «națională» din Răsărit, obținând față de Biserica conducătoare de la Constantinopol o autonomie care, dacă pe de o parte le-a dat organisme administrative proprii, adică nesubordonate unei autorități «centrale» comună tuturor, pe de altă parte a minat unitatea blocului ortodox, supunând în același timp aceste Biserici autocefale autorității de Stat.

Este o voință de reântregire care nu este stimulată de speculațiile oportuniste ce în trecut au realizat unirea — de altfel de scurtă durată — de la Lion și Florența. Primejdia comunistă, care astăzi reeditează, pe o scară mult mai vastă, primejdia islamică, (care a fost poate adevărata fauritoare a unirii creștine de la Florența), nu explică în mod suficient această progresivă mișcare de convergență a tuturor forțelor creștine spre Roma. Marea primejdie care amenință astăzi creștinismul este disgregarea spirituală, fenomenul de stază în evoluția doctrinală a Bisericilor despărțite (evoluție care reprezintă însăși vitalitatea, procesul de creștere a unei Biserici), progresiva scădere a tuturor acestor confesiuni care, nu mai primesc fluxul vital al trunchiului comun.

Si în această trezire a conștiinței creștine pe care veacuri de polemică sterile și de ură o ofuseră, nu trebuie oare să căutăm și să vedem intervenția lui Dumnezeu, care vorbește astăzi celor răspunzători de destinul Bisericii pe care El a voit-o și a creat-o unică și universală pentru că «porțile iadului să n-o învingă»? Iadul, în economia Bisericii înțeleasă ca instituție divină și omească, nu este reprezentat de simple adversități ale istoriei. Persecuțiile, religiile — istoria ne-o arată — n'au făcut decât să întărească Biserica și să-i dea noi seve. Fiindcă seva Bisericii este sângele: sângele lui Christos, sângele lungilor teorii de martiri care au mărturisit Adevărul, pe care s'a clădit destinul glorios al Bisericii creștine.

Iadul care amenință credința noastră întemeiată pe dragoste este contrariul dragostei, este ura, lipsa de caritate. Iar sfințenia, care este finalitatea Bisericii, nu este compatibilă cu negația dragostei.

După atâtea veacuri de neînțelegere și de ură, Cuvântul lui Dumnezeu, dragostea sa, se face din nou simțită în lumea creștină: în Răsărit ea în Apus. Si se face simțită mai ales acolo unde distanțele doctrinare erau mai mari și polemica mai violentă, înlănțuind spiritele și îndrumându-i pe Păstori Bisericii născute din Reformă spre Roma.

Primul dintre acești păstori, care prin comportamentul său a lăsat să se evidențieze această acțiune a Spiritului Sfânt în reluarea unui dialog «cordial» cu Roma a fost șeful Bisericii anglicane. După vizita «de curtoazie» a arhiepiscopului de Canterbury, Doct. Fisher, separatismul occidental a continuat să-si manifeste dorința de o apropiere de Roma. La scurt timp după această primă vizită, care spărgea ghiata ostilităților seculare între una din Bisericile Reformei și Roma, s'au avut alte vizite: aceea a șefului Bisericii Episcopale,

Doct. Lichtenberger, aceea a baptistului doct. Jackson, și acum în urmă intrarea în Vatican a doctorului Craig, Moderatorul Bisericii Scotiei, care este comunitatea protestantă cea mai îndăjdit contrară unei apropieri de Biserica catolică față de care, pe planul doctrinei, se găsește pe o poziție diametral opusă.

Intocmai ca pentru ceilalți reprezentanți ai lumii protestante care l'au precedat pășind pragul timp de atâtea veacuri oprit, vizita doctorului Craig nu are în nici un caz semnificația unei abjurări și, cum a precizat un comunicat al Secretariatului pentru unirea creștinilor, a fost pur și simplu «o manifestare de dragoste creștină», care înțelege să încurajeze «buna voință» și să înlesnească «reluarea unor raporturi mai prietenoase între protestanți și catolici», în Scoția și în alte părți ale lumii protestante.

Marele pas înainte făcut în ultimii ani de ecumenism este tocmai această deschidere la dialog, această atitudine de bună voință reciprocă. Chiar dacă persistă încă, pe ici pe colo, sentimente de ostilitate față de Biserica latină, mai ales în legătură cu recunoașterea primatului papal, sentimente care se manifestă încă în articolele publicate de unii dintre responsabili a celor Biserici, ca de pilda violentul atac la adresa Vaticanului apărut de curând în revista «European Herald», organ oficial al Societății Evanghelice Europene, este evident că un spirit nou s'a creat în sânul comunităților despărțite: conștiința necesității de a reconstrui acea unitate în dragoste care astăzi condiționează continuitatea creștinismului.

Prezența la Roma a Moderatorului scoțian o dovedește. Dacă ținem seamă de pozițiile dogmatice ale Bisericii Scotiei, vizita aceasta primește un relief istoric de importanță excepțională și arată, dacă nu alta, că o orientare către o politică de colaborare pe plan unionist cu Biserica Romei (pe care acum 400 de ani calvinistul Ioan Knox o definea «si. nagoga Satanei») este din ce în ce în ce mai simțită în rândurile protestantismului.

Că ceva se schimbese în presbiterianismul scoțian era clar încă de acum câțiva ani când, după negocierile duse de Biserica Anglicană, (simptom evident al unei înnoiri doctrinare în sânul intransigentei Church of Scotland), se făcuse manifest semnului unei încercări din partea acestei Biserici de a examina cel puțin motivele care cu patru veacuri în urmă o determinaseră să adopte doctrina lui Calvin și să se despartă de anglicanism pentru a reacționa împotriva a tot ceea ce Biserica anglicană păstra încă din elementele catolice, mai ales împotriva unora dintre practicile liturgice și a ierarhiei episcopale.

Dacă rezultatele acelei prime încercări de dialog între anglicani și presbiterieni aveau să fie negative, din evenimentul acela, totuși, au decurs situații și poziții noi față de problema unirii întregii lumi creștine. Si când ecumenismul protestant, acceptând caldă invitație a lui Ioan XXIII, a luat hotărât drumul Romei, Biserica Scotiei a acceptat la rândul ei această orientare, deși, cum spuneam, există încă în atitudinea presbiterienilor scoțieni multe rezerve și aversiuni față de Biserica catolică, care ne îngăduie să credem că ireductibila Church of Scotland a fost oarecum constrânsă la această apropiere de atitudinea unionistă astăzi comună protestantismului din lumea întreagă. O atitudine încă ambiguă, cum ne putem da seamă «citind cu atenție raportul celor trei Comitete ale Adunării Generale a Bisericii Scotiei însărcinate să studieze oportunitatea vizitei Moderatorului în Vatican, raport în care, în timp ce se subliniază faptul că această vizită «ar încuraja, buna voință unionistă, fără ca totuși să compromită vreunul din adevărurile profesate de Biserica Scotiei», se spune că această Biserica «ar trebui să accepte în mod caldușos orice invitație pe care Papa ar adresa-o Șefului ei». Distanța între concepțiile celor două Biserici sunt enorme: Primatul Episcopilor Romei pe care alte confesiuni despărțite îl pun în discuție, dogma infalibilității, care reprezintă punctul nevralgic al tuturor polemilor interconfesionale, pentru Biserica Scotiei nu pot fi nici măcar

propuse ca materie de studiu. Fiindcă Biserica Scotiei nu admite nici măcar persoana și funcțiunea Episcopului, pe care a sacrificat-o fără nici o ezitare încă de la începutul carierei sale separatiste.

Ar fi destul lucrul aceasta pentru a înțelege că între Roma și Biserica Scotiei numai o revoluționare a principiilor, numai o convertire ar putea face posibile raporturi bazate pe o armonie doctrinală.

În orice caz, întâlnirea între Pontiful Roman și Moderatorul scoțian, doct. Archibald Craig, s'a desfășurat într-o atmosferă de cordialitate «afabilă», cum a precizat comunicatul vatican; într-o atmosferă de «extremă cordialitate», scria un cotidian roman, făcând ecou unor impresii de anticameră pontificală.

O apropiere între cele două Biserici s'ar putea sau nu s'ar putea produce. Important este deocamdată — și nu-i puțin — că au fost eliminate barierele, preveniriile. Si trebuie să spunem că cel puțin barierele omenști între cei doi șefi de Biserica au căzut. Nu este lipsit de semnificație faptul că printre darurile aduse de Moderatorul Papei era și un semn de carte cu o cruce în argint care reproducea exact crucea apostolului Sfântului Columba; un sfânt drag atât presbiterienilor cât și catolicilor scoțieni, anterior Reformei.

Convorbirea între cele două personaje poate fi reconstruită cu ajutorul comunicatului vatican și după unele declarații făcute de Moderator în conferința de presă care a avut loc după audiență. S'a vorbit de o multime de lucruri: de «marile daruri de religiozitate, tenacitate, și inteligență», ale scoțienilor, despre pace, despre numirea recentă a unui cardinal scoțian, de colegiul ecleziastic scoțian la Roma; de toate s'a vorbit în cele 35 de minute cât a durat audiența; care, cum spuneam, s'a desfășurat într-o atmosferă de mare și spontană cordialitate. Primit apoi de cardinalul Bea, șeful Secretariatului pentru unirea creștinilor, doct. Craig s'a declarat «mișcat de afabilitatea Sfântului Părinte», și convins că «roade excelente» se vor avea după această vizită care re-deschide un dialog frățesc între Roma și Biserica Scotiei despărțită acum 400 de ani de trunchiul Bisericii-Mame de Reformă.

Soarele încă nu răsărise în ziua în care pentru noi este duminică, când Femeile se îndreptară spre grădina. Dar pe dealurile dinspre răsărit o nădejde albă; ușoară ca reflexul îndepărtat al unui pământ îmbrăcat cu crini și cu argint, se înălta încet în mijlocul licăritului constelațiilor, stingând din ce în ce strălucirea și splendoarea nopții. Era una din aurorele acelea senine care te fac să te gândești la somnul copiilor; la frumusețea mirsălor, și aerul limpede și dulce pare că ar fi fost mișcat, o clipă mai înainte, de sborul unui înger.

Zile neprihănite, care se vestese cu străluciri palide, cu înfiorată răcoare, cu o nevinovăție care mângâie sufletul.

Femeile mergeau, confundate în trisfetea lor, prin zorii adiați de boare, parcă vrăjite de o presimțire pe care nimic n'ar fi putut s'o îndreptățească. Se întorceau să plângă pe stâncă? Sau să-l mai vadă încă odată pe cel care știuse să fure inimile fără să le strice? Sau poate ca să așeze în jurul trupului celui ce se jertfise mirodenii mai tari decât acelea ale lui Nicodim? Si vorbind între ele spuneau:

— Cine o să ne ridice piatra de la mormânt?

Erau patru, fiindcă cu Maria din Magdala și Maria din Betania se întovărășiseră. Ioana lui Cusa și Salo-

mă; dar erau femei și cu puterile sleite de durere. Abia ajunse lângă stâncă uimirea le împietri. Intrarea neagră a pășterii se deschidea pe o gură de întunerec. Necrezându-și ochilor, cea mai cutezătoare dintre ele pipăi pragul cu mână tremurătoare. În lumina zilei, care se făcea din ce în ce mai tare, văzură piatra sprijinită, acolo, aproape, de stânci. Amuțite de spaimă Femeile cătau împrejur ca și când ar fi așteptat să vină cineva de la care să afle ce se întâmplase în cele două nopți în care rămăseseră departe de mormânt. Maria din Magdala se gândi numaidecât ca Iudeii, încă nemulțumiți de câte îl făuseră să pătimească în viață, ar fi pus între timp pe cineva să fure trupul lui Christos. Sau poate, supărați de mormântul acela prea cinstit pentru un eretic, puseseră să-l arunce în groapa infamă a lapidaților și a răstigniților. Dar nu era decât o presimțire. Poate Isus se odihnea încă, acolo înăuntru, în giulgiile sale mirositoare. Să intre nu se încumetau; și totuși nu se îndurau să se întoarcă fără să fi aflat ceva sigur. Si abia soarele, în sfârșit înălțat pe coama dealurilor, lumină deschiderea peșterii, își făcură curaj și intrară.

La început nu văzură nimic, dar o nouă spaimă le cutremură. În dreapta, se vedea un tânăr îmbrăcat în alb — haina sa, în întunecimea aceea, era albă și strălucitoare ca zapada — părea că le așteaptă.

— Nu va fie teamă. Cel pe care îl căutați nu este aici: a înviat. De ce-l căutați pe cel viu printre morți? Nu va amintiți că'n Galilea a spus că va fi dat pe mâna netrebnicilor iar a treia zi va învia?

Femeile ascultau, mute și pline de spaimă, fără să poată răspunde. Dar tânărul continuă:

— Mergeți la frații săi și spuneți-le că Isus a înviat și că'n curând au să-l revadă.

Câteș patru, tremurând de spaimă și de bucurie, ieșiră din peșteră pentru a da fuga unde fuseseră trimise. Dar abia făcuseră câțiva pași, și erau aproape afară din grădina, că Maria din Magdala se opri, în timp ce celelalte își vedeau de drum către oraș fără s'o aștepte. Nu știa nici ea de ce se oprise. Cuvintele necunoscutului poate n'o convinseseră și nu putuse nici măcar să-și dea seama dacă mormântul era cu adevărat gol; tânărul acela n'ar fi putut fi o complicitate al preoților care să fi vrut să le înșele.

— Dint'odată se întoarse și văzu lângă ea, închiptit pe verdele grădinii și pe soare, un om. Dar nu-l recunoscu. Nici chiar când îi vorbi:

— Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți?

— Maria se gândi că era grădinarul lui Iosif venit acolo de cu vreme să lucreze.

— Plâng fiindcă l'au luat pe Domnul și nu știu unde l'au pus. De l'ai luat tu, spune-mi unde l'ai pus și eu îl voi lua.

Necunoscutul, înduioșat de atâtea pasionată nevinovăție, de copilărească simplitate, nu pronunță decât un cuvânt, un nume, numele ei, dar cu un accent de dor și de părere de rău, dar cu vocea de neuitat cu care de atâtea ori o chemase:

— Marie!

Atunci, ca brusc trezită din somn, desădăduita îl regăsi pe cel pierdut al său:

— Raboni! Invățătorule!

Si-i căzu la picioare în iarba udă, și-i strânse în palme picioarele goale, care purtau încă dubla urmă roșie a călcător.

Dar Isus îi spuse:

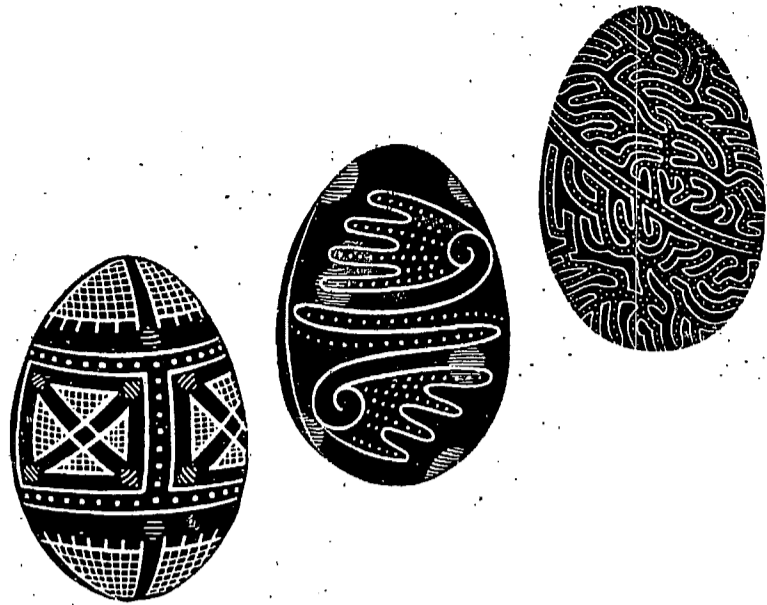
— Nu mă atinge, pentru că nu m'am suit încă la Tatăl meu ci mergi la frații mei și le spune că stau să mă ridice la Dumnezeu meu și al vostru. Si le mai spune că voi merge

Urmeaza în pag. 2

Icoană pe sticlă (de tânărul Petru Tâmas)

CRISTOS A INVIAT!

Nu este aici

inaintea lor în Galilea.

Si numaidecât se desprinsă de cea ingenunchiată și se îndepărtă printre copaci, încununat cu soare.

Maria îl privi până-l pierdu din vedere; apoi se ridică din iarbă, cu fața turburată, rătăcită, oarbă de fericire, și alergă unde se duseseră tovarășele ei. Căre tocmai ajunseseră la casa unde stăteau ascunși ucenicii, și povestiseră, cu cuvinte pripite, oboșite de alergătură, întâmplarea de necrezut: mormântul descoperit, tânărul îmbrăcat în alb, cele spuse de el. Invățătorul, înviat, solia trimisă fraților.

Dar bărbății, încă sub stăpânirea nenorocirii, și care în zilele acelea de primejdie se arătaseră mai slabi și mai nepăsători decât bietele femeii, nu voiau să creadă noutățile acelea. Halucinații, aiureli femeiești, spuneau. Cum se putea să fi înviat după abia două zile? Ne-a spus că o să se întorcă, dar nu numaidecât: atâtea lucruri grozave aveau încă să se vadă, înainte de ziua aceea!

Credeau în învierea Invățătorului, dar nu înainte de ziua în care toți morții aveau să învie, la venirea sa în slavă, la începutul Împărăției. Dar nu acum: era prea devreme, nu putea fi adevărat: vise de zori ale

unor exaltate, năluci de spectre. Dar tocmai atunci sosi, găfâind de cât alergase și de emoție, Maria din Magdala. Tot ce spusese celelalte era adevărat. Tot. Mai mult: ea însăși îl văzuse cu ochii ei, el îi vorbise, la început ea nu-l recunoscuse dar îi atinsese cu mâna ei picioarele, îi văzuse rănile de la picioare; era El, viu, ca înainte, și-i poruncise, întocmai ca tânărul necunoscut să meargă la frații săi: ca să știe că a înviat cum făgăduise.

Simon și Ioan, care în sfârșit își veniseră în fire, ieșiră din casă și-o luară la fugă spre grădina lui Iosif. Ioan, care era cel mai tânăr dintre ei, o porni înaintea celuilalt și ajunse cel dintâi la mormânt. Și, băgând capul pe gura peșterii, văzu giulgiurile pe jos, dar nu intră. Simon: îl ajunse din urmă, găfâind, și dădu buzna în peșteră. Giulgiurile erau împrăștiate pe jos; dar marama care acoperise capul mortului era împăturită și învâluită la o parte.

Ioan intră și el și văzu și crezu. Si fără să scoată un cuvânt se întoarseră în grabă acasă, alergând ea și cum s'ar fi așteptat să-l găsească pe cel înviat în mijlocul celorlalți.

Dar după ce se despărțise de Maria, Isus se îndepărtase de Ierusalim.

CONCILIUL ECUMENIC

În deplin acord cu "Conferința Eclesiastică", Consiliul Bisericii evanghelice a Germaniei a decis să trimită la Roma un reprezentant al său, pe doct. Edmund Schlink, profesor luteran la Universitatea din Heidelberg, pentru a stabili un contact permanent cu organizația Conciliului Ecumenic. Evenimentul, de cea mai mare importanță, reprezintă aproape o consecință logică a venirii la Roma, acum un an, a unui reprezentant al arhiepiscopului anglican de Canterbury, în persoana canonicului Pawley acreditat pe lângă Secretariatul pentru Unirea Creștinilor presidat de cardinalul Augustin Bea.

Dar dacă canonicul Pawley venise cu funcția de reprezentant "personal" al Primatului Bisericii Angliei, profesorul Schlink este aproape un trimis oficial al Bisericii evanghelice.

Hotărârea de a trimite un reprezentant la Roma a fost luată de comun acord de către toată "bază" protestantă. Biserica evanghelică întrunește toate comunitățile protestante din Germania, de la luterani care constituie grupul cel mai numeros și mai puternic, la calvinisti și la alte secte minore. Hotărârea a fost anunțată de Consiliu, care este comitetul executiv al Bisericii evanghelice, în plin acord cu "Conferința Eclesiastică", care reprezintă "plenumul" Bisericii evanghelice.

Dacă în sânul Bisericii anglicane există alături de un curent hotărât filo-catolic o puternică rezistență din partea adversarilor unei uniri cu Roma ("No Popery"), în Biserica evanghelică, și mai ales printre luterani, apropierea de Roma este simțită pe un plan mai general, de către o bază mai vastă. Apropierea, în Germania, între credincioșii diferitelor confesiuni, faptul însuși că în ultimii ani teologia evanghelică a redescoperit multe din adevărurile catolice pe care le pierduse, strânsa legătură care după 1945 i-a unit pe protestanții și pe catolicii germani, întâi în efortul comun de a reconstrui în Germania un Stat nou, și apoi în acela de a înfrunta un nou dușman al creștinismului (comunismul); sunt motive care au contribuit în bună parte la căderea vechilor hărțiri de ostilitate și de prejudecăți.

În 1954 a fost apoi înființată o mișcare care își propunea să-i grupeze pe toți prietenii unității din Germania și din restul Europei și pe toți cei care înțelegeau să-și reamusească adevărurile catolice pierdute. În 1960 a fost creiată o Ligă în care pot intra numai persoanele de crez și spirit catolic și care au o înclinare mărită pentru Biserica Romei. Liga aceasta urmărește să dea viață unei comunități evanghelic-catolice.

Algebra doctorului Schlink a fost evident motivată de necesitatea de a trimite un savant care să nu fie prea cunoscut ca filo-catolic, cu toate că este un convins susținător al necesității unei apropieri de Roma, cum a dovedit-o într-un discurs recent ținut la centrul ecumenic al Academiei protestante de la Arnoldshain, în care a relevat primirea absolut pozitivă avută în Germania de inițiativa lui Ioan XXIII de a convoca Conciliul Ecumenic.

Episcopul anglican de Southwark, doct. Mervyn Stockwood, a fost primit în audiență de Ioan XXIII. Papa și-a primit oaspetele cu o deosebită cordialitate și convorbirea a durat mai bine de o jumătate de ceas. Doctorul Stockwood a rămas profund impresionat de "amabilitatea și gentilețea" per care i le-a arătat Papa, cum a declarat în conferința de presă, în care a precizat punctual său de vedere asupra unirii (unire nu numai între Biserica anglicană și Biserica Romei, ci și între Biserica Angliei și toate celelalte confesiuni creștine și ne-catolice).

Doct. Stockwood a afirmat apoi că despre toate aceste inițiative și aspirații s'a vorbit în întrederea cu Suveranul Pontif, deși conversația a avut un caracter "particular și personal", constituind numai "o dovadă de bună voință între creștini care aparțin unor Biserici diferite".

Membrii Consiliului de Direcție al Comitetului permanent al Congreselor Internaționale pentru Apostolatul Laicilor, întruniți la Roma pentru a

elabora schema celui de al treilea congres care va avea loc după Conciliu, au fost primiți în audiență de Papă, care le-a vorbit despre rolul rezervat apostolatului laicilor în "acțiunea de reconstruire a unității pe care o desfășoară Biserica "a cărei notă dominantă este tocmai catolicitatea". Această concepție a universalității — a spus Sfântul Părinte — va fi pusă și mai mult în lumină cu ocazia Conciliului Ecumenic".

A IV sesiune a Comisiei Centrale Preparatoare a Conciliului Ecumenic s'a întrunit între 20 și 27 Februarie.

După cuvântarea Suveranului Pontif, ședințele s'au desfășurat sub președinția cardinalului Tisserant.

Sesiunea s'a încheiat cu un alt discurs al Sfântului Părinte, centrat asupra chestiunii "chemărilor" și a "formării unui cler sfânt și în măsură să sfințească masa credincioșilor", element "fundamental pentru viitorul Bisericii".

Temele discutate în cele șapte ședințe ale acestei a patra sesiune a Comisiei Centrale Preparatoare au fost: I) viața și dezvoltarea diecezelor; II) conferințele episcopale; III) episcopii și decasterele Curiei romane; IV) raporturile între episcopi și parohi-Relatorul acestor patru scheme discutate în primele două zile ale sesiunii a fost cardinalul Marella.

Cardinalul P. Ciriaci, președinte al comisiei pentru disciplina clerului și a poporului creștin, a prezentat două scheme: I) rolul parohului în îngrijirea sufletelor; II) preceptele Bisericii.

Alte comunicări au fost făcute de cardinalii V. Valeri (Congregațiile religioase laice; Instituțiile seculare; chemarea la preoție; perfecțiunea evanghelică în viața contemporană), G. Pizzardo: (Probleme în legătură cu vocațiile eclesiastice; orânduina învățământului în seminarii și în universitățile catolice), A. G. Cicognani: (Preceptele Bisericii pentru catolicii de rit oriental).

Schemele examinate până acum în primele patru sesiuni ale Comisiei Preparatoare Centrale a Conciliului Ecumenic au fost 30. Ele sunt conținute în 42 opusculare tipărite, rezervate membrilor Comisiei.

În cadrul vizitelor parohiale în Dieceza Romei, Sfântul Părinte a vorbit credincioșilor în Biserica Sfânta Sabina de pe Aventin despre Biserica și Conciliul Ecumenic.

Amintind entuziasmul și interesul cu care comunitățile creștine despărțite de Roma urmăresc pregătirea Conciliului, Sfântul Părinte a spus:

Programul de anul acesta al ședințelor lunare ale societății corale "Armonia" din Roma este în mare parte consacrat comemorării marilor figuri ale culturii românești dispărute în exil.

După poetul Aron Cotrus, "Armonia" a comemorat Dumineca trecută un savant a cărui faimă, în domeniul disciplinelor filologice, se impusese pe plan mondial. Savantul, decedat anul trecut la Louvain, în Belgia, unde era profesor la universitatea catolică, era Sever Pop. Conferențiarul care i-a ilustrat viața și opera, în fața unui public ca totdeauna numeros și select, printr-o menționare prezența P.S. Sale Episcopului Vasile Cristea și a unui grup de reprezentanți ai culturii italiene, a fost profesorul Ion Guția, lector de limba și literatura română la facultatea de științe pedagogice din Roma și fost elev al defunctului Sever Pop la Universitatea din Cluj.

Profesorul Guția a urmărit în conferința sa etapele carierei științifice a lui Sever Pop, atât în țară — unde a fost profesor de limba română la Universitatea din Cluj și, după

"Acești frați ai noștri trebuie să ne urmărească rugându-se împreună cu noi. Până la sfârșit, când vom fi fericiți să spunem: iată s'a împlinit dorința Noastră de restaurare, de ajunare cu noile împrejurări ale lumii, rămânând credincioși testamentului Domnului. Veniți, veniți. Să ne reluăm drumul în comun de odinioară, să refacem unirea așa cum a definit-o cuvântul lui Christos: unum ovile et unum pastor (Ioan, 10, 16).

«Câtă bucurie atunci, câtă mulțumire!».

În cuvântarea Sa Papa a relevat apoi schimbarea mentalității și atitudinii Bisericilor despărțite față de Conciliu, în comparație cu reacțiile din trecut ale aceluiași Biserici față de celelalte Concilii: "Atunci când Leon XIII, care a fost unul din cei mai străluciți Pontifi, s'a adresat, în 1879, tuturor aceluia care credeau în Christos invitându-i la o comuniune de rugăciune, n'a găsit din partea fraților despărțiți înțelegerea care ar fi fost de dorit. Astăzi, însă, de la acele poziții, de la care pentru Biserica Catolică și Scaunul Roman n'a venit decât ostilitate și nepăsare, continuă să ne socosească numai cuvinte bune și amabile. Adevărul este că harul Domnului lucrează în taină, transformă sufletele".

Sfântul Părinte s'a bprit apoi asupra apostolicității și catolicității Bisericii, asupra armoniei, asupra datoriei de a învinge pornirile "care duc biata natură omenească la neînțelegeră". Varietatea riturilor îmbogățeste la rândul ei frumusețea Bisericii: "și este mișcător să vezi preoți aparținând tuturor riturilor, în jurul altarului, în unitatea rugăciunii și a slăvirii lui Dumnezeu; iată apoi catolicitatea înțeleasă ca o unire intimă a spiritelor din lumea întreagă, a tuturor sufletelor care privesc din tot cuprinsul pământului către Papă, atunci când Papa vorbește sau predică, amintind lumii că cuvintele Domnului nu sunt răstălmăcite de Vicarul său și amintindu-i mai ales adevărurile credinței, care reprezintă orientarea cea mai sigură a creștinului în viață" (L'Osservatore Romano, 10 Martie 1962).

Revista "La Civiltà Cattolica" din 17 Martie 1962, reproduce câteva păreri exprimate de presa internațională asupra Conciliului și a unității creștine. "Cele două subiecte — scrie autorul notei citate — sunt deseori puse în legătură unul cu altul, și nu totdeauna cu exactitate".

Ziarul Vorarlberger Volksblatt scrie într-un articol publicat în 20 Decembrie că "Conciliul ar putea fi cheia unității creștine".

Activități românești la Roma

miscellanea

La Academia de Științe din Paris s'au avut de curând trei comunicări asupra acțiunii virale în geneza cancerului.

Unul dintre relatori era un tânăr savant român, doct. Pascu Atanasiu, care anul trecut, în cadrul celei de a doua întrunire a Academiei Libere Internaționale de Științe și Litere din Paris ilustrase procedeul grație căruia reușise să izoleze virusul cancerului.

Rezultatele acestor cercetări în câmpul cancerologiei au făcut obiectul recente comunicări la Academia de Științe franceză.

Institutul Universitar Carol I de la Paris a comemorat de curând la Palatul Chaillot al cincilea aniversar al morții lui Constantin Brâncuși.

După o scurtă evocare a figurii marelui sculptor român făcută de prof. V. Veniamin, directorul Institutului, au vorbit despre creația artistică a sculptorului român: Dna. Carola Giedion Welcker, autoare a unei biografii a lui Brâncuși, Pierre Courthion, vicepreședinte al Asociației Internaționale a Criticilor de Artă, Pierre Bruguière, critic de artă, și profesorul Ionel Jianu. O expoziție a lucrărilor lui Brâncuși va fi organizată de Muzeul de Artă Modernă de la Paris, care acum a destinat o sală specială unui grup de sculpturi ale artistului.

Dr. Vintilă Horia, Premiul Goncourt 1960, a ținut o splendidă conferință la Misiunea Catolică Română de la Paris, vorbind despre Sfântul Francisc din Assisi.

«Revue des études roumaines» (VII-VIII) excelentă publicație în

limba franceză a Fundațiilor Regale Carol I de la Paris, aduce în ultimul său volum actele primului ciclu de studii române publicate în 1959, care reprezintă o contribuție prețioasă la cunoașterea istoriei și spiritualeității românești.

Împreună cu reprezentanții grupurilor etnice ale Statului Canadei au fost invitați să participe la ședința de inaugurare a anului parlamentar canadez și reprezentanții exilului politic din Țările de dincolo de cortina de fier.

Grupul etnic român a fost reprezentat de Dl. și Dna. Hojbotă.

A fost o bună ocazie pentru a înmăna exponenților politici canadezi noi documente asupra situației în Țările subjugate de Uniunea Sovietică.

Reprezentantul grupului etnic român a dat parlamentarelor canadezi câteva broșuri care arată suferințele poporului român împilat. (Bul. Mil. Ian. 1962).

La Galeria "Little Louvre" de la Washington pictorița română Dna. Irina Ionescu a obținut un mare succes cu recenta sa expoziție.

După ce a urmat cursurile Academiei de Belle-arte din București, Dna. Irina Ionescu s'a perfecționat la Art Student's League din New York și la Corcoran Gallery din Washington.

În "aula magna" a Facultății de litere și filosofie din Roma, profesorul A. Coseriu a ținut de curând două conferințe-lectii la care au intervenit în afară de un mare număr de studenți ai facultății, numeroși reprezentanți ai exilului intelectual român la Roma și personalități ale culturii italiene.